

*Л.М. Березіна, д.е.н., професор,
Н.В. Баган аспірант
Полтавська державна аграрна академія, м. Полтава*

ТЕНДЕНЦІЇ ВИКОРИСТАННЯ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ РЕГІОНУ

У сучасних умовах господарювання людина виступає найважливішим елементом виробничо-господарської діяльності сільськогосподарського підприємства і є його головним стратегічним ресурсом. Людські ресурси є специфічними та найважливішими з усіх видів економічних ресурсів, це працівники, які мають певні професійні знання, вміння та навички, які реалізують у трудовому процесі.

В Україні за останні роки склалася несприятлива тенденція, яка визначається скороченням частки населення молодшого від працездатного і працездатного віку та збільшенням частки населення старшого працездатного віку.

Розглянемо динаміку економічно активного населення Полтавської області, що пропонує свою працю для виробництва товарів і надання послуг (рис.1).

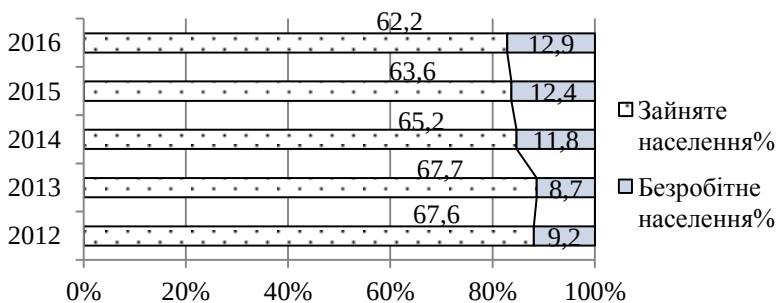

Рис.1. Основні показники ринку праці Полтавської області, 2012-2016 рр.

Джерело узагальнено автором за даними [1]

Аналіз даних рис.1 вказує на те, що з роками відсоток зайнятих знижується, в 2016 р. порівняно з 2012 р. на – 5,4%, а

кількість безробітних зростає – +3,7%. Економічно активне населення становить 71,4%. Має місце приховане безробіття, спричинене неповною зайнятістю, міграцію економічно активного населення за кордон – 24,9%. Шляхами подолання цього явища мають стати: підвищення рівня оплати праці та покращення системи стимулювання.

Аналіз рівня економічної активності населення за статтю, (рис.2) свідчить про те, що рівень зайнятості чоловіків на 9,5% більший від рівня зайнятості жінок. Проте, рівень безробіття значно нижчий у жінок порівняно з чоловіками (на 18,2%), що вказує на більший попит на жіночі професії.

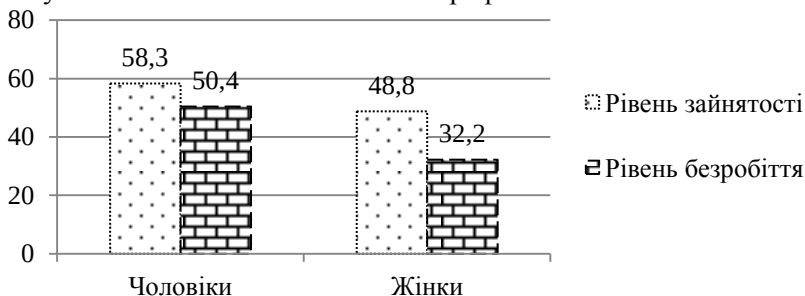

Рис. 2. Економічна активність населення за статтю, 2016 р.

Джерело узагальнено автором за даними [1]

Проведений аналіз рівня економічної активності населення за місцем проживання вказує на те, що у містах відсоток зайнятості вищий на 4% у порівнянні з сільською місцевістю і становить 54,7%. Рівень безробіття, зважаючи на сезонний характер аграрного виробництва, нижчий у сільській місцевості на 14,6 % порівняно з містами.

Мотиваційний механізм підвищення ефективності використання трудових ресурсів має враховувати специфіку сільського господарства та чинники, які впливають на мотивацію праці [2]. Одним з основних чинників є зростання заробітної плати, що сприятиме зниженню плинності кадрів, залученню у виробничу діяльність висококваліфікованих робітників та підвищенню продуктивності праці шляхом прояву більшої старанності та інтенсивності праці.

Розглянемо темпи зміни номінальної та реальної заробітної

плати в Полтавській області за 2012-2017 рр. (рис.3)

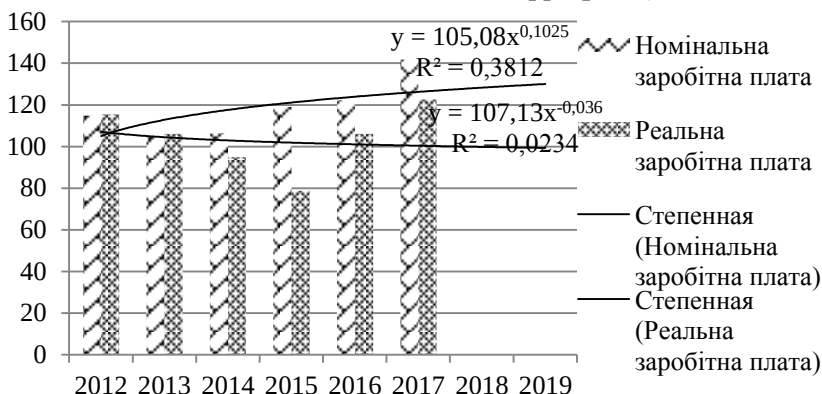

Рис.3. Темп зростання/зниження номінальної та реальної заробітної плати у 2012-2017 рр.

Джерело узагальнено автором за даними [1]

Аналізуючи дані рис. 3, спостерігається тенденція до зростання номінальної заробітної плати за період з 2012 р. до 2017 р. на 27%, а реальної – лише на 7%.

Розроблений прогноз темпу зростання номінальної заробітної плати на 2018 р. – 128,28, 2019 р. – 130,05. Темп зростання реальної заробітної плати у 2018 р. – 114,90; 2019 р. – 115,46.

Нині ще не подолані негативні тенденції використання трудових ресурсів у Полтавській області: зростає чисельність безробітних і відсоток прихованого безробіття; недостатніми є темпи зростання реальної заробітної плати. Подолання вказаних негативних тенденцій дасть можливість підвищити ефективність використання трудових ресурсів регіону.

Список використаних джерел:

1. Головне управління статистики в Полтавській області [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.pl.ukrstat.gov.ua/>
2. Плотник О.Д. Основні тенденції використання трудових ресурсів аграрних підприємств Полтавської області / О.Д. Плотник // Економічні науки. – 2010. – № 2. – С. 76 – 80.